

România a avut si în 2021 cel mai mare deficit de încasare a TVA din UE, 36,7%

Conform celor mai recente cifre privind deficitul de încasare a TVA, statele membre UE au pierdut venituri din TVA în valoare de aproximativ 61 de miliarde de euro în 2021, o scadere de aproximativ 38 miliarde de euro fata de datele revizuite din 2020, majoritatea statelor membre UE înregistrând progrese în asigurarea conformarii la plata TVA, se arata într-un raport publicat marti de Comisia Europeana.

Suma de 61 de miliarde de euro reprezinta venituri pierdute din: fraudă si evaziune în materie de TVA, practici de optimizare si evitare a TVA-ului, falimente nefrauduloase, insolvente financiare si greseli de calcul.

Disparitatile între statele membre UE s-au mentinut în 2021, România a înregistrat cel mai mare deficit de încasare a TVA, cu o pierdere de 36,7% din veniturile din TVA, urmata de Malta (25,7%), Grecia (17,8%) si Lituania (14,5%). Cele mai reduse deficite au fost înregistrate în Țările de Jos (minus 0,2%), Finlanda (0,4%), Spania (0,8%), Estonia (1,4%) si Slovenia (2%). În 2020, România a avut de asemenea cel mai mare deficit de încasare a TVA, dar primele estimari pentru 2022 sugereaza o îmbunatatire a situatiei TVA, anunta Comisia Europeana.

În termeni nominali, în 2021 cele mai mari deficite de încasare a TVA au fost înregistrate în Italia (14,6 miliarde euro), Franta (9,5 miliarde euro) si România (noua miliarde de euro).

În timp ce unele pierderi de venituri sunt imposibil de evitat, actiunile decisive si raspunsurile politice directionate ar putea face o diferenta reala, în special atunci când vine vorba de digitalizarea sistemelor fiscale, raportarea tranzactiilor în timp real si plata electronica, se arata în raport.

Raportul examineaza în special România, unde deficitul de încasare a TVA ramâne ridicat si în mare masura neschimbat de-a lungul mai multor ani. Din 2000, primul an în care s-a publicat studiul UE privind decalajul TVA, deficitul de încasare a TVA a fluctuat peste pragul de 30%. În plus, deficitul de încasare a TVA a fost substantial mai mare decât în orice alt stat membru în întreaga perioada dintre 2000 si 2021. Între 2013 si 2021, acesta a variat între 33,2% si 39,7%.

Decalajul a ramas ridicat, în pofida conditiilor favorabile pentru îmbunatatirea conformarii la plata TVA. Per total, între 2013 si 2021, economia României a crescut cu 34% în termeni reali. Mai mult, Guvernul a redus în mod semnificativ sarcina TVA prin reducerea cotei standard standard cu 4 pp în ianuarie 2016 si cu înca 1 pp în 2017. Aceasta schimbare semnificativa a cotei nu a avut niciun impact vizibil asupra evolutiei conformarii la plata TVA.

Actiunile întreprinse de administratia româna sunt în concordanta cu actiunile întreprinse de Letonia, Ungaria, Polonia si Slovacia. În încercarea de a elimina fraudă intracomunitare realizata prin intermediul unor firme fantoma (Missing Trader IntraCommunity - MTIC), România a introdus si extins mecanismul intern de taxare inversa (în 2013 si 2016).

De asemenea, România a introdus un mecanism obligatoriu de divizare a platii pentru persoanele impozabile si institutiile publice care au restante fiscale sau care fac obiectul procedurii de insolventa. Mecanismul a fost în vigoare între 2018 si 2020. În plus, în 2018, România a introdus case de marcat electronice pentru firmele mijlocii si mari.

Masurile similare introduse, situatia macroeconomica, precum si alti factori, cum ar fi popularitatea platilor digitale sau indicele de coruptie, nu disting clar România de grupul de state membre care au înregistrat o îmbunatatire semnificativa a conformarii la plata. O diferenta pronuntata se constata în raportarea digitala a tranzactiilor cu TVA între România si cel din urma grup. Spre deosebire de Letonia, Ungaria, Polonia si Slovacia, pâna în 2022, platitorii de TVA din România nu erau obligati sa-si raporteze datele de tranzactionare.

Acest lucru, în schimb, a avut probabil un impact negativ asupra eficienței aplicării impozitelor. În plus, auditurile fiscale au fost considerate ineficiente conform standardelor internaționale. Cu toate acestea, Agenția Națională de Administrare Fiscală și-a schimbat recent modul de operare. Începând cu 2022, companiile mari sunt acum obligate să-și transmită informațiile fiscale prin noul sistem SAF-T. Sistemul a fost extins în continuare la întreprinderile mijlocii (din 2023), iar din 2025 va fi introdus și pentru companiile mici. Estimările rapide indică o scădere a deficitului de încasare a TVA în 2022 cu aproximativ 1,5 puncte procentuale (pp). Cu toate acestea, impactul introducerii nu va fi probabil vizibil decât la o dată ulterioară, când estimările de conformitate pentru anii următori vor fi disponibile.